

povolány rozhodčí soudy tam jmenované k rozhodování o sporných nárocích ze smluvního poměru mezi nemocenskou pokladnou a lékařem. V odst. d) a e) téhož § mluví se o podstatě smluvního poměru, podle odst. f) mají spory mezi nemocenskou pokladnou a pokladničními lékaři o provádění smluv odklizeny býti především dohodovacími komisemi. Z toho jest patrné, že zákon klade důraz na předmět sporu a ne na strany rozepře. Rozhoduje povaha nároku a jest proto příkázáno rozhodčím soudům rozhodování o sporných nárocích ze smluvního poměru mezi nemocenskou pokladnou a lékařem, a nejsou jim přikázány spory pouze mezi těmito stranami. O takový nárok jde v tomto sporu, což je patrné ze žaloby, kterou zažalován jest peníz dluhovaný žalovanou pokladnou lékaři za lékařské ošetřování jejích členů, postoupený tímto lékařem žalobkyni. Postupem tím nezměnila se podstata nároku, jeho základem zůstal smluvní poměr mezi nemocenskou pokladnou a pokladničním lékařem a zůstává proto k rozhodnutí sporu nadále příslušným rozhodčí soud podle § 6 g) zákona o nem. pojištění.

Čís. 7315.

Bylo-li nálezem trestního soudu pro přijetí téhož daru odsouzeno několik osob a dar byl prohlášen za propadlý ve prospěch státu, jsou všechny tyto osoby povinny vydati majetkový prospěch, v němž dar spočíval, nedílně. Lhostejno, že někteří odsouzení byli uznáni vinnými přímo zločinem podle § 104 tr. zák., jiní pak spoluvinou na tomto zločinu. Vydání majetkového prospěchu může býti vymáháno ze všeho jmění odsouzených, pokud není vyloučeno z exekuce podle předpisů exekučního řádu.

Nález trestního soudu, vyslovující, že majetkový prospěch propadá ve prospěch státu, jest exekučním titulem podle § 1 čís. 9 ex. ř. Netřeba zvláštní platební lhůty v trestním nálezu.

(Rozh. ze dne 13. září 1927, R I 800/27.)

Na základě trestního rozsudku, jímž byl Emanuel Ch. uznán vinným zločinem brání darů ve věcech úředních podle § 104 tr. zák. a Bedřich K. a Karel B. zločinem spoluminy podle § 5, 104 tr. zák., a v němž bylo podle § 104 a 9 zák. ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. vysloveno, že dar 510.517 Kč propadá ve prospěch státu, navrhla finanční prokuratura v zastoupení státu, by byla povolena exekuce na movitosti proti Emanuelu Ch-ovi, Bedřichu K-ovi a Karlu B-ovi ku vydobytí oněch 510.517 Kč. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Exekuční tituly ve smyslu ex. ř. jsou v § 1 ex. ř. vypočteny taxativně. Podle § 1, čís. 8 jsou exekučními tituly pravoplatné nálezy trestních soudů, které byly vydány o nákladech trestního řízení nebo o soukromoprávních nárocích nebo kterými zřízená jistota byla prohlášena za propadlou. Pod tento bod nelze podřaditi trestní nález o tom, že propadá poskytnutý dar právě tak jako tak nelze učiniti pod ustanovení § 1 čís. 9 ex. ř., podle něhož exe-

kučným titulem jsou pravoplatná usnesení a rozhodnutí soudů civilních nebo trestních, jimiž se ukládají stranám nebo jich zástupcům peněžité tresty, nebo peněžité pokuty (sr. obdoba § 27 zák. ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák., § 57 zák. ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák., § 103 zák. ze dne 11. ledna 1897, čís. 30 ř. zák.). Trestní rozsudek netvoří tudíž exekuční titul pro nárok na peněžitý dar, jenž byl prohlášen za propadlý. Povolení exekuce na základě trestního rozsudku překáží i ustanovení § 7 ex. ř., podle něhož exekuce smí jen tehdy býti povolena, lze-li z exekučního titulu seznati mimo osobu toho, kdo jest oprávněn a kdo jest zavázán, také předmět, způsob, objem a čas dlužného plnění neb opominutí (sr. § 54 druhý odstavec ex. ř.). Vše to není tu ohledně nároku v trestním rozsudku, o nějž se jedná. Tento výrok má pouze význam zjištění, totiž zjištění, že poskytnutý dar prohlašuje se propadlým, neobsahuje udání o povinnosti k plnění a nevyjadřuje se zvláště, že by i jiné jmění odsouzeného ručilo za propadlý dar a mohlo by býti vzato v exekuci. Trestní rozsudek (nález), vztahující se na propadnutí daru, nehodí se tudíž k vymožení nároku tvrzeného vymáhající stranou exekucí, tento nárok by musel býti zažalován a rozsudkem zjištěn. Pro nedostatek exekučního titulu nebylo tudíž navrhovanou exekuci povoliti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Trestním nálezem, na jehož základě bylo zažádáno o exekuci, bylo vysloveno, že jeden ze tří obžalovaných, obstaráváje úřední práce, přijetím daru přes 50.000 Kč dal se svěsti ke stranicství, a že druzí dva obžalovaní byli mu podle § 5 tr. zák. nápomocni při spáchání zločinu podle § 104 tr. zák. Obžalovaní byli odsouzeni k trestu na svobodě a k náhradě nákladů na řízení trestní, bylo pak dále vysloveno, že dar 510.517 Kč prohlašuje se za propadlý ve prospěch státu. Tím bylo vysloveno, že státu má se dostat 510.517 Kč ze jmění osob, jež byly nálezem tím odsouzeny, jež jsou v něm jmenovány jako odsouzené pro zločin podle § 104 tr. zák., neboť, prohlašuje dar za propadlý ve prospěch státu, vyslovuje nález, že dar přešel do jmění odsouzených jako majetkový prospěch a že prospěch ten má býti vydán státu. Bylo-li nálezem trestního soudu pro přijetí téhož daru odsouzeno několik osob a dar byl prohlášen za propadlý ve prospěch státu, jsou všechny tyto osoby povinny vydati majetkový prospěch, v němž dar spočíval, nedílně, neboť nález může zníti jen na prohlášení daru za propadlý, nemůže však stanoviti, jakou částkou má každý z odsouzených přispěti k vydání majetkového prospěchu státu. Státu má se dostat celý tento prospěch, účelu toho může býti dosaženo jen nedílnou povinností všech odsouzených k vydání prospěchu. Nelze činiti rozdíl ani tehdy, byli-li někteří odsouzení uznáni vinnými přímo zločinem podle § 104 tr. zák., jiní pak spoluvinou na tomto zločinu podle § 5 tr. zák. Ježto § 9 zákona čís. 178/24 má na mysli majetkový prospěch a nikoli určitou věc nebo peníz, nelze prohlášení daru za propadlý vztahovati na peníz odsou-

zeným skutečně vyplacený, nýbrž může vydání majetkového prospěchu vymáháno býti ze všeho jmění odsouzených, pokud jmění to není vyloučeno z exekuce podle předpisů ex. řádu. Ustanoviti zvláštní platební lhůtu v trestním nálezu nebylo třeba, ježto zákon to nepředepisuje; jde ostatně o pravoplatný nález trestního soudu. V nálezu označeny jsou přesně jak osoby zavázané k vydání majetkového prospěchu, t. j. osoby odsouzené pro zločin podle § 104 tr. zák. a pro spoluminu na něm, tak i stát jako strana oprávněná k přijetí částky v nálezu číselně vytčené. Odpovídá proto nález úplně náležitostí § 7 ex. ř. Ve věci jde o exekuční titul podle § 1 čis. 9 ex. ř. § 104 tr. zák. ukládal v dřívějším svém doslovu úředníkovi, jenž byl odsouzen pro přijetí daru, kromě trestu žaláře též povinnost odevzdati obdržení dar nebo jeho hodnotu ústavu chudých. Předpis tento byl nahrazen předpisem § 9 zák. čis. 178/24, podle něhož má soud v případě odsouzení vysloviti, že poskytnutý majetkový prospěch propadne ve prospěch státu, čímž je řečeno, že prospěch ten připadá státu a že musí mu býti vydán. Účelem zákona bylo především, by odsouzeného stihl trest na svobodě v plné přísnosti, bez náhrady, spočívající v tom, že by mu byl ponechán dar aneb aspoň jeho hodnota. Odsouzený má proto vytrpěti trest na svobodě, kromě toho musí však vydati nebo nahraditi státu, co mu bylo poskytnuto způsobem trestným. Tak musí učiniti i tehdy, kdyby se byl majetkového prospěchu jemu poskytnutého zbavil i před odsouzením jakýmkoliv způsobem. V každém případě jest vydání majetkového prospěchu k rukám státu pro odsouzeného stejně trestem jako trest na svobodě, jde tudíž o peněžitý trest podle § 1 čis. 9 ex. ř. Veřejnoprávní povaha závazku toho vylučuje vůbec, by stát podal na základě trestního nálezu žalobu na civilní soud o plnění majetkového prospěchu, na který nález ten zní, a by poměr mezi státem a odsouzeným byl posuzován podle předpisů občanského zákona. Z toho vyplývá dále, že by účel § 9 zákona čis. 178/24 byl zmařen, kdyby nálezu trestního soudu, vyslovujícimu, že majetkový prospěch propadá ve prospěch státu, byla odepřena vlastnost exekučního titulu. Ovšem nejde tu vzhledem k zvláštní povaze tohoto peněžitého trestu, spočívajícího na zákonném předpisu z nejnovější doby, o peněžitou pokutu, při jejímž vymáhání bylo by použití předpisů nařízení min. sprav. ze dne 11. února 1855, čis. 30 ř. zák. Záleželo na státu, by se domáhal vydání majetkového prospěchu, jenž byl prohlášen za propadlý, a byla proto správně volena forma exekučního návrhu opřeného o nález trestního soudu jako exekuční titul. Stát má na základě tohoto titulu postavení vymáhajícího věřitele proti všem osobám, jež v nálezu jsou vytčeny jako odsouzené, a to bez omezení na jmění, z něhož se úhrada vymáhá.

Čís. 7316.

Tím, že opatrovník dával opatrovanci měsíční kapesné, uznal platnost všech úplatných smluv učiněných opatrovancem na účet kapesného,

(Rozh. ze dne 13. září 1927, Rv I 1890/26.)